
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תורות הספרות במאה ה-20: סוגיות יסוד - 10610

תאריך עדכון אחרון 03-10-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ביה"ס לספרויות עתיקות וחדשות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר קיארה קרדונה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: chiara.caradonna@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד, 10-12

מורי הקורס:

ד"ר קיארה קראדונה

תאור כללי של הקורס:

במהלך הקורס נקרא מבחר מייצג של תיאוריות ספרותיות מרכזיות של המאה העשרים בתוך כדי שימת דגש על ההתפתחות ההיסטורית של מושג התיאוריה הספרותית.

מטרות הקורס:

היכרות עם זרמים ותיאוריות מרכזיים של ביקורת הספרות במאה העשרים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להגדיר את התפתחות מושג התיאוריה הספרותית ולהדגים אותה, החל מהבלשנות של דה-סוסיר בראשית המאה העשרים וכלה בפוסט קולוניאליזם של סוף המאה העשרים.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית, מטלות בבית, דיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. 12/3/24 מבוא: מהי תורת הספרות? מסטרוקטורליזם לפוסט-סטרוקטורליזם; סטרוקטורליזם בבלשנות: פרדיננד דה סוסיר.
2. 19/3/24 סטרוקטורליזם באנתרופולוגיה ובספרות: קלוד לוי-סטרס
3. 26/3/24 סטרוקטורליזם וספרות: רומן יקובסון ורולאן בארת.
4. 2/4/24 הרומן מסטרוקטורליזם לפוסט סטרוקטורליזם: מיכיל בכטין ויוליה קריסטבה
5. 9/4/24 הקורא: וולפגנג איזר, סטנלי פיש
6. 16/4/24 סטרוקטורליזם/פוסט סטרוקטורליזם ופסיכואנליזה: מ זיגמונד פרויד לז'אק לאקאן

חופשת פסח – מטלת אמצע, תאריך הגשה: 30/4/24

7. 30/4/24 דה-קונסטרוקציה: ז'אק דרידה קורא את קלוד לוי-סטרס
8. 7/5/24 תאוריה ביקורתית ומרקסיזם: ולטר בנימין, תאודור ו. אדורנו פרדריק ז'יימסון
9. 21/5/24 פואטיקה של הידע: מישל פוקו.
10. 28/5/24 היסטוריה וספרות א': היידן וויט.
11. 4/6/24 מיניזם: מסימון דה בובואר עד הגל השלישי
12. 25/6/24 תיאוריה קווירית: מהותנות מול הבנייה חברתית: ג'ון בוזוול ודייוויד הלפרין; תיאוריה קווירית ומדעי היהדות: דניאל בויארין.
13. 30/6/24 פוסט קולוניאליזם: אדוארד סעיד ופרנץ פאנון

חומר חובה לקריאה:
(יועלה למודל)

וולפגנג איזר, מעשה הקריאה. תאוריה של תגובה אסתטית, תרגום אביבה גורן, ירושלים, מגנס, 2005
רולאן בארת, כתיבת הרומן, דרגת האפס של הכתיבה, תרגום אבנר להב, תל אביב, רסלינג 2004
רולאן בארת, מות המחבר, תרגום אבנר להב, תל אביב, רסלינג 2005
ג'ון בוזוול, מהפחות, אוניברסיטלים וקטגוריות מיניות, מעבר למיניות, מבחר מאמרים בלימודים הומו-
לסביים ותיאוריה קווירית, תל אביב, הקיבוץ המאוחד, 2003
ג'ודית בטלר, חיוקי ומרי מגדרי, מעבר למיניות, מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה
קווירית, תל אביב, הקיבוץ המאוחד, 2003
דניאל בויארין, הבשר שברוח. שיח המניות בתלמוד, תל אביב, עם עובד, 1999
ולטר בנימין, בודלייר, תרגום דוד ארן, ספרית פועלים, 1989
מיכיל בכטין, הדיבר ברומן, תרגום ארי אבנר, ספרית פועלים, 1989
סימון דה בובואר, המין השני, תרגום שרון פרמינגר, תל אביב, בבל, 2007
פרדינן דה סוסיר, קורס בבלשנות כללית, תרגום אבנר להב, תל אביב, רסלינג 2005
ז'אק דרידה, על הגרמטולוגיה, תרגום משה רון, תל אביב, רסלינג, 2015
סטנלי פיש, יש טקסטים בשיעור הזה? סמכותן של קהילות פרשנויות, תרגום אילת אטינגר ואהד זהבי,
תל אביב, רסלינג, 2012
סיגמונד פרויד, פירוש החלום, תרגום רות גינזבורג, תל אביב, עם עובד, 2007
רומאן יאקובסון, סמיוטיקה, בלשנות, פואטיקה מבחר מאמרים. ערכו: איתמר אבן-זהר וגדעון טורי, תל
אביב הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1986 וולפגנג איזר, מעשה הקריאה. תאוריה של תגובה אסתטית,
תרגום אביבה גורן, ירושלים, מגנס, 2005
היידן ויט, הטקסט ההיסטורי כמוצר ספרותי, חשיבה היסטורית, תל אביב, האוניברסיטה הפתוחה,
1985
דויד הלפרין, "הומוסקסואליות", קונסטרוקט תרבותי, דילוג עם ריצ'ארד שניידר, מעבר למיניות,
מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית, תל אביב, הקיבוץ המאוחד, 2003
ז'אק לאקאן, כתבים, כרך א, תרגום נועם בורך, תל אביב, רסלינג 2015
קלוד לוי-סטראוס, מיתוס ומשמעות, תרגום נמרוד בר-עם, ידיעת ספרים, 2010
קלוד לוי-סטראוס, במחוזות טרופיים וגים, תרגום קלוד בוטנר, ירושלים, כרמל, 2015
ללמוד פמיניזם: מקרא. מאמרים ומבמכי יסוד במחשבה פמיניסטית, בעריכת דלית באום, דלילה אמיר,
רונה ברייר גארב, יפה ברלוביץ, דבורה גריינימן, שרון הלוי, דינה חרובי, סילביה פוגל ביז'או, תל
אביב, הקיבוץ המאוחד, 2006
אדוארד סעיד, אריינטליזם, תרגום אתליה זילבר, תל אביב, עם עובד, 2000
מישל פוֹכו, ארכיאולוגיה של מדעי האדם, תרגום אבנר להב, תל אביב, רסלינג, 2011
פרנץ פאנון, מקוללים עלי אדמות, תרגום אורית רוזן, תל אביב, בבל, 2006

Theodor W. Adorno, *On Lyric Poetry and Society*, in: *Notes to Literature*, New York,
Columbia University Press, 2019
Julia Kristeva, *Word, Dialogue and Novel*, in: *The Kristeva Reader*, ed. Toril Moi, New
York, Columbia University Press 1986
Fredrich Jameson, *On Interpretation: Literature as a Socially Symbolic Act*, in: *The
Political Unconscious: Narrative as a Socially Symbolic Act*, Cornell University Press,
1981, pp. 17-22; 58-102)

חומר לקריאה נוספת:
יועלה למודל

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 60 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
20 %
מבחני אמצע 10 %

מידע נוסף / הערות:

*כל הטקסטים יועלו למודל

*שימוש פעיל בפורום הקורס כדי להעלות שאלות או דרישות להסבר נוסף על כל שיעור

חובות הקורס:

-קריאת הטקסטים לפני השיעור, בהתאם ללוח הזמנים
-קריאה משותפת של הטקסטים דרך התוכנית המגוונת Perusal, עליה של לפחות 3 תגובות על
הטקסטים ו3 הערות על תגובות של סטודנטים אחרים
-השתתפות פעילה בכיתה
-מטלת אמצע בקבוצות: עיסוק באופן יצירתי עם אחד התאוריות אשר היו נושא השיעורים עד חופשת
פסח (כגון ספור קצר, סרטון, podcast, וכו')
-מבחן בית בסוף הקורס